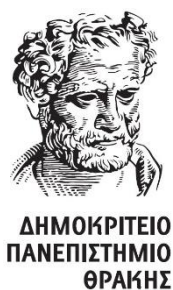

ΕΞΕΙΔΙΚΕΥΣΗ ΣΤΙΣ Τ.Π.Ε. ΚΑΙ ΕΙΔΙΚΗ ΑΓΩΓΗ –
ΨΥΧΟΠΑΙΔΑΓΩΓΙΚΗ ΤΗΣ ΕΝΤΑΞΗΣ

ΟΔΗΓΟΣ ΣΠΟΥΔΩΝ

ΟΔΗΓΟΣ ΣΠΟΥΔΩΝ

ΤΟΥ ΔΙΔΡΥΜΑΤΙΚΟΥ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ ΜΕΤΑΠΤΥΧΙΑΚΩΝ ΣΠΟΥΔΩΝ

ΕΞΕΙΔΙΚΕΥΣΗ ΣΤΙΣ Τ.Π.Ε. ΚΑΙ ΕΙΔΙΚΗ ΑΓΩΓΗ –
ΨΥΧΟΠΑΙΔΑΓΩΓΙΚΗ ΤΗΣ ΕΝΤΑΞΗΣ

<http://specialedu.iit.demokritos.gr/>

Κομοτηνή

Σεπτέμβριος 2020

Καλωσόρισμα

Σε όλες τις δημοκρατικές κοινωνίες η παροχή ίσων ευκαιριών και δυνατοτήτων μάθησης συνιστά μια από τις σημαντικότερες αρχές, ώστε το εκπαιδευτικό σύστημα να διαδραματίζει σημαντικό ρόλο στη διαδικασία άμβλυνσης των κοινωνικών ανισοτήτων. Συγκεκριμένα, η εξασφάλιση της ισότητας στην παρεχόμενη εκπαίδευση πρέπει να εξασφαλίζεται για όλες τις μαθήτριες και τους μαθητές που το έχουν ανάγκη, κυρίως, όμως, στα παιδιά με αναπηρίες και ειδικές εκπαιδευτικές ανάγκες. Βάσει αυτής της παραδοχής, τα τελευταία χρόνια, παρατηρείται μια έντονη ευαισθητοποίηση προς αυτήν την κατεύθυνση σε διεθνές επίπεδο, με αποτέλεσμα να καταγράφεται μια θετική στάση των παγκόσμιων οργανισμών για τα άτομα με ειδικές ανάγκες σε συλλογικό επίπεδο και ειδικότερα για τις μαθήτριες και τους μαθητές με ειδικές εκπαιδευτικές ανάγκες. Ως απόρροια αυτού, καταγράφονται και ανάλογες τάσεις αναθεώρησης των επιμέρους εθνικών νομοθεσιών των διάφορων κρατών προς την κατεύθυνση της αποδοχής της διαφορετικότητας των παιδιών και της συμπόρευσης προς ένα σχολείο ποιοτικό, ολιστικό, αειφόρο και πάνω από όλα ανοικτό σε όλα τα παιδιά, ανεξαρτήτως φύλου, καταγωγής, θρησκείας, εμφάνισης, ιδεολογίας, σωματικών και διανοητικών δυνατοτήτων.

Σε αυτό το πλαίσιο της ισότιμης συνεκπαίδευσης όλων των παιδιών και με σκοπό τη βελτίωση της παρεχόμενης εκπαίδευσης προς αυτά μέσω της εξειδίκευσης του εκπαιδευτικού προσωπικού, σχεδιάστηκε και υλοποιείται το παρόν Δια-Ιδρυματικό – Διατμηματικό Πρόγραμμα Μεταπτυχιακών Σπουδών του Τμήματος Ελληνικής Φιλολογίας του Δημοκριτείου Πανεπιστημίου Θράκης και του Ινστιτούτου Πληροφορικής και Τηλεπικοινωνιών (Ι.Π.&Τ.) του Ε.Κ.Ε.Φ.Ε. «Δημόκριτος» με τίτλο: «Εξειδίκευση στις Τ.Π.Ε. και Ειδική Αγωγή – Ψυχοπαιδαγωγική της Ένταξης».

**Η Διευθύντρια του Δ.Π.Μ.Σ.
Καθηγήτρια Ζωή Γαβριλίδου
Αντιπρύτανης Ακαδημαϊκών Υποθέσεων και Φοιτητικής Μέριμνας Δ.Π.Θ.**

ΔΗΜΟΚΡΙΤΕΙΟ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΘΡΑΚΗΣ

Το Δημοκρίτειο Πανεπιστήμιο Θράκης (Δ.Π.Θ.) ιδρύθηκε τον Ιούλιο του 1973 με το Νομοθετικό Διάταγμα υπ' αριθ. 87 της 27 Ιουλίου 1973, και ξεκίνησε τη λειτουργία του το ακαδημαϊκό έτος 1974 -1975. Ονομάστηκε "Δημοκρίτειο" προς τιμήν του αρχαίου Έλληνα φιλοσόφου Δημόκριτου, ο οποίος καταγόταν από την πόλη Άβδηρα της Θράκης.

Η διοίκηση του Δ.Π.Θ. έχει ως έδρα της την Κομοτηνή, η οποία είναι η πρωτεύουσα της Διοικητικής Περιφέρειας Ανατολικής Μακεδονίας και Θράκης.

Στο Δημοκρίτειο Πανεπιστήμιο Θράκης, που εδρεύει στις τέσσερις μεγαλύτερες πόλεις της Θράκης (Κομοτηνή, Ξάνθη, Αλεξανδρούπολη και Ορεστιάδα), λειτουργούν σήμερα 8 Σχολές, 20 Τμήματα με 20 Προπτυχιακά Προγράμματα Σπουδών και 58 Μεταπτυχιακά Προγράμματα, ενώ επιπρόσθετα υλοποιείται ένας πλούσιος συνδυασμός συμπληρωματικών ακαδημαϊκών, εκπαιδευτικών, ερευνητικών και επιμορφωτικών δραστηριοτήτων που απευθύνονται σε εθνικό ή διεθνές κοινό..

Το Δ.Π.Θ. παίζει σημαντικό ρόλο στην ενίσχυση της εθνικής και πολιτιστικής φυσιογνωμίας της περιοχής της Θράκης και συμβάλλει στο υψηλό επίπεδο των σπουδών ανώτατης εκπαίδευσης στην Ελλάδα. Με την ποιότητα διδασκαλίας και το επίπεδο έρευνας του, έχει εξασφαλίσει μια θέση μεταξύ των καλύτερων Ελληνικών ΑΕΙ.

Ως Ανώτατο Εκπαιδευτικό Ίδρυμα, το Δ.Π.Θ. είναι Νομικό Πρόσωπο Δημοσίου Δικαίου με πλήρη αυτοδιοίκηση. Εποπτεύεται και επιχορηγείται από το Κράτος δια του Υπουργείου Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων.

Ακαδημαϊκά και Διοικητικά Όργανα του Πανεπιστημίου είναι η Σύγκλητος, το Πρυτανικό Συμβούλιο και ο Πρύτανης.

ΕΘΝΙΚΟ ΚΕΝΤΡΟ ΕΡΕΥΝΑΣ ΦΥΣΙΚΩΝ ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ «ΔΗΜΟΚΡΙΤΟΣ»

Ο Δημόκριτος ιδρύθηκε το 1961 ως Κέντρο Πυρηνικών Ερευνών «ΔΗΜΟΚΡΙΤΟΣ». Σήμερα αποτελεί το μεγαλύτερο διεπιστημονικό Ερευνητικό Κέντρο της Ελλάδας με περίπου 180 Ερευνητές και Ειδικούς Λειτουργικούς Επιστήμονες και περισσότερα από 500 άτομα ερευνητικό προσωπικό που απασχολείται σε έργα χρηματοδοτούμενα από κρατικά κονδύλια, την Ευρωπαϊκή Ένωση, Διεθνείς Οργανισμούς και τη Βιομηχανία.

Στο Κέντρο λειτουργούν πέντε ανεξάρτητα Ινστιτούτα που επικεντρώνουν την έρευνά τους σε διαφορετικούς επιστημονικούς τομείς. Διοικείται από το Διοικητικό Συμβούλιο του Κέντρου και εποπτεύεται από τη Γενική Γραμματεία Έρευνας και Τεχνολογίας, η οποία ανήκει στο Υπουργείο Ανάπτυξης & Επενδύσεων. Σύμφωνα με το νέο Οργανισμό του Δημοκρίτου, η ερευνητική του δραστηριότητα υποστηρίζεται κεντρικά από τη Διεύθυνση Διοικητικού, τη Διεύθυνση Τεχνολογικών Εφαρμογών και Υποστήριξης της Έρευνας και τα Αυτοτελή Τμήματα του Ειδικού Λογαριασμού Κονδυλίων Έρευνας και Ηλεκτρονικής Διακυβέρνησης.

Το Ινστιτούτο Πληροφορικής & Τηλεπικοινωνιών (Ι.Π.&Τ.) του Ε.Κ.Ε.Φ.Ε. «Δημόκριτος» διεξάγει έρευνα και αναπτύσσει τεχνολογίες στις περιοχές των Τηλεπικοινωνιών, των Δικτύων, των Ευφυών Συστημάτων Πληροφορικής και του Διαδικτύου. Αποσκοπεί στην προώθηση της αριστείας και της καινοτομίας στους τομείς ενδιαφέροντός του προς όφελος της κοινωνίας και της ανάπτυξης της οικονομίας της γνώσης.

Το Ινστιτούτο δίδει έμφαση τόσο στη μακροπρόθεσμη βασική έρευνα, όσο και στην εφαρμοσμένη έρευνα με την υλοποίηση στοχευμένων έργων έρευνας και τεχνολογίας. Παράλληλα, διαδραματίζει ενεργό ρόλο στην εκπαίδευση νέου ερευνητικού δυναμικού με την παροχή υποτροφιών σε μεταπτυχιακό και μεταδιδακτορικό επίπεδο, καθώς και την απασχόλησή τους σε ερευνητικά έργα. Επίσης, ιδιαίτερη έμφαση δίνεται στην αξιοποίηση των αποτελεσμάτων της έρευνας καθώς και στη γενικότερη διάχυσή τους στην οικονομία, στην κοινωνία και στον πολίτη.

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

Καλωσόρισμα.....	1
ΔΗΜΟΚΡΙΤΕΙΟ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΘΡΑΚΗΣ.....	2
ΕΘΝΙΚΟ ΚΕΝΤΡΟ ΕΡΕΥΝΑΣ ΦΥΣΙΚΩΝ ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ «ΔΗΜΟΚΡΙΤΟΣ»	3
ΑΠΟΣΤΟΛΗ ΤΟΥ Δ.Π.Μ.Σ.....	5
ΔΙΑΣΦΑΛΙΣΗ ΠΟΙΟΤΗΤΑΣ	6
ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΣΠΟΥΔΩΝ	7
ΑΝΑΛΥΤΙΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΣΠΟΥΔΩΝ	8
ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΣ ΠΡΑΚΤΙΚΗΣ ΑΣΚΗΣΗΣ.....	15
ΣΥΝΤΟΝΙΣΤΕΣ ΜΑΘΗΜΑΤΩΝ	22
ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΟ ΓΛΩΣΣΟΛΟΓΙΑΣ «+Μόρφωση».....	23
Net Media Lab.....	25
ΠΑΡΟΧΕΣ ΚΑΙ ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ ΠΡΟΣ ΤΟΥΣ ΦΟΙΤΗΤΕΣ.....	27
ΧΡΗΣΙΜΕΣ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΕΣ	28

ΑΠΟΣΤΟΛΗ ΤΟΥ Δ.Π.Μ.Σ.

Το Δ.Π.Μ.Σ. έχει ως αντικείμενο την μεταπτυχιακή εξειδίκευση και θεωρητική εμβάθυνση επιστημόνων διαφόρων ειδικοτήτων σε θέματα που σχετίζονται αφενός μεν με την Ειδική Αγωγή και την Παιδαγωγική της ένταξης -όπως ορίζονται από την επιστημονική κοινότητα και την κείμενη εθνική νομοθεσία- και αφετέρου με τις Τεχνολογικές Εφαρμογές των Επιστημών της Τεχνολογίας και της Πληροφορίας που διευκολύνουν την ένταξη και την εκπαίδευση των παραπάνω πληθυσμών.

Στο πλαίσιο αυτό, το ΔΠΜΣ αποσκοπεί στην παροχή μεταπτυχιακών σπουδών υψηλού επιπέδου και κατά συνέπεια στην παροχή των κατάλληλων εκείνων θεωρητικών και πρακτικών εφοδίων που θα δώσουν στους μεταπτυχιακούς φοιτητές τη δυνατότητα: Αφενός να ακολουθήσουν επιστημονική σταδιοδρομία στο χώρο της Ειδικής Αγωγής και των Νέων Τεχνολογιών, συνεχίζοντας τις σπουδές τους σε διδακτορικό επίπεδο με ερευνητικές/ακαδημαϊκές προοπτικές. Αφετέρου να ασχοληθούν επαγγελματικά με το χώρο της Ειδικής Αγωγής και Εκπαίδευσης, ανταποκρινόμενοι στις ολοένα αυξανόμενες ανάγκες της Δημόσιας, Ιδιωτικής, αλλά και άτυπης Εκπαίδευσης καθώς και των Φορέων Παροχής Κοινωνικής Φροντίδας για πλήρως καταρτισμένο και εξειδικευμένο προσωπικό.

ΔΙΑΣΦΑΛΙΣΗ ΠΟΙΟΤΗΤΑΣ

Το Δ.Π.Μ.Σ. Εξειδίκευση στις Τ.Π.Ε. και Ειδική Αγωγή – Ψυχοπαιδαγωγική της Ένταξης εφαρμόζει πολιτική για τη διασφάλιση της ποιότητας στο πλαίσιο στρατηγικού σχεδιασμού του.

Συγκεκριμένα:

1. Θεσπίζει στόχους για τη διασφάλιση της ποιότητας του Δ.Π.Μ.Σ.
2. Προβαίνει σε ορθολογική διαχείριση των αναγκαίων πόρων.
3. Εφαρμόζει ετήσια εσωτερική αξιολόγηση του Προγράμματος Σπουδών του.
4. Σχεδιάζει, εγκρίνει και αναθεωρεί το Πρόγραμμα Σπουδών με βάση τη συλλογή στοιχείων και τα σύγχρονα δεδομένα στην έρευνα του πεδίου της Ειδικής Αγωγής.
5. Παρακολουθήση του διδακτικού, ερευνητικού και διοικητικού έργου του Ιδρύματος.
6. Συλλέγει και αναλύει δεδομένα ποιότητας, ενώ οι φοιτητές αξιολογούν όλα τα μαθήματα στο τέλος κάθε εξαμήνου.
7. Δημοσιοποιεί πληροφορίες σχετικές με τις δραστηριότητες του Δ.Π.Μ.Σ.
8. Εξωτερική αξιολόγηση: στο παρελθόν έχει αναθέσει την αξιολόγηση του Δ.Π.Μ.Σ. σε εξωτερικό αξιολογητή.

ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΣΠΟΥΔΩΝ

Για την απόκτηση του **Διπλώματος Μεταπτυχιακών Σπουδών (Δ.Μ.Σ.)** απαιτείται η συγκέντρωση 120 πιστωτικών μονάδων ECTS (ΠΜ-ECTS) και η φοίτηση και η επιτυχής ολοκλήρωση των συναφών υποχρεώσεων των φοιτητών κατά τη διάρκεια διετούς φοίτησης/τεσσάρων διδακτικών εξαμήνων (30 πιστωτικές μονάδες/ECTS ανά εξάμηνο). Εντός των υποχρεώσεων συμπεριλαμβάνεται η εκπόνηση μεταπτυχιακής διατριβής και πρακτική άσκηση σε δομές Ειδικής Αγωγής και Εκπαίδευσης 20 πιστωτικών μονάδων/ECTS.

Η παρακολούθηση όλων των εκπαιδευτικών δραστηριοτήτων είναι υποχρεωτική και αποτελεί προϋπόθεση για την αξιολόγηση του φοιτητή.

Το Πρόγραμμα Σπουδών περιλαμβάνει σε καθένα από τα δύο πρώτα εξάμηνα τέσσερα υποχρεωτικά μαθήματα (ΥΜ), τα οποία αντιστοιχούν σε 25 ECTS, και ένα μάθημα επιλογής (5 ECTS) από τρία προσφερόμενα μαθήματα, ενώ στο τρίτο εξάμηνο περιλαμβάνει τρία υποχρεωτικά μαθήματα τα οποία αντιστοιχούν σε 20 ECTS και δύο μαθήματα επιλογής (10 ECTS) από τέσσερα προσφερόμενα μαθήματα που οι φοιτητές οφείλουν να επιλέξουν από συγκεκριμένο κατάλογο για κάθε εξάμηνο (Σύνολο ECTS ανά εξάμηνο μαθημάτων 30). Στο τέταρτο εξάμηνο πραγματοποιείται υποχρεωτική μεταπτυχιακή διατριβή (30 ECTS). Σύνολο ECTS του προγράμματος 120.

ΑΝΑΛΥΤΙΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΣΠΟΥΔΩΝ

Α΄ ΕΞΑΜΗΝΟ (Χειμερινό)

Στο Α΄ εξάμηνο σπουδών οι φοιτητές, εκτός από τα τέσσερα υποχρεωτικά μαθήματα (συνολικά 25 ECTS), θα πρέπει να επιλέξουν ένα μάθημα επιλογής (5 ECTS) από τρία προσφερόμενα μαθήματα, σύμφωνα με τον παρακάτω πίνακα:

(Υ: Υποχρεωτικό μάθημα, Ε: Μάθημα επιλογής)

Τίτλος – Περιγραφή Μαθήματος	Υ	ECTS
Εισαγωγή στην Ειδική Αγωγή	Υ	7,5
Συντονίστρια: Ζωή Καραμπατζάκη Στόχος του μαθήματος είναι να γνωρίσει στους φοιτητές βασικά στοιχεία για τη φύση των ειδικών εκπαιδευτικών αναγκών/αναπηριών, τις μεθόδους αξιολόγησης των μαθητών με ειδικές εκπαιδευτικές ανάγκες/αναπηρία, καθώς και τις μεθόδους υποστήριξης αυτών των μαθητών. Το περιεχόμενο του μαθήματος εστιάζει αρχικά στην έννοια, τη φιλοσοφία και το σκοπό της ΕΑΕ, τις σύγχρονες τάσεις της ΕΑΕ, την έννοια της αναπηρίας και των ειδικών εκπαιδευτικών αναγκών, έτσι όπως περιγράφονται στη διεθνή βιβλιογραφία και στην ισχύουσα Νομοθεσία της χώρας μας. Στη συνέχεια γίνεται αναφορά στα επιμέρους χαρακτηριστικά των μαθητών με μαθησιακές δυσκολίες, με ΔΕΠΥ, με νοητική αναπηρία, με αισθητηριακές αναπηρίες όρασης και ακοής, με κινητικές αναπηρίες, με διαταραχές λόγου, με χρόνια μη ιάσιμα νοσήματα, με παραβατική συμπεριφορά, με ψυχικές διαταραχές, με σύνθετες γνωστικές, συναισθηματικές δυσκολίες και των μαθητών που βρίσκονται στο φάσμα του αυτισμού. Τέλος περιγράφονται αδρομερώς οι τρόποι αξιολόγησης και υποστήριξης των μαθητών με ΕΕΑ και των οικογενειών τους.		
Τ.Π.Ε. και Ειδική Αγωγή	Υ	7,5
Συντονιστής: Αθανάσιος Δρίγκας Στόχος του μαθήματος «ΤΠΕ και Ειδική Αγωγή» είναι να εισάγει και να γνωρίσει στους φοιτητές τις τεχνολογίες πληροφορικής και επικοινωνιών, τόσο με γενικές εφαρμογές όσο και με ειδικά εργαλεία, στον τομέα της αγωγής και ιδιαίτερα της ειδικής αγωγής. Ειδικότερα δίνεται έμφαση στα ακόλουθα: Την χρήση των ΤΠΕ σαν εργαλείο ανίχνευσης και σαν εργαλείο παρέμβασης και αποκατάστασης Την σχέση των ΤΠΕ με, και την χρήση τους στην Γενική και την Ειδική Αγωγή Την σχέση των ΤΠΕ με, και την χρήση τους στις διάφορες κατηγορίες μαθησιακών δυσκολιών Την σχέση των ΤΠΕ με, και την χρήση τους μέσα από την γνώση συγκεκριμένων ΤΠΕ εργαλείων Την σχέση των ΤΠΕ με, και την χρήση τους στον Εγκέφαλο και την Νοημοσύνη		
Πρακτική Άσκηση Ι	Υ	5
Συντονίστρια: Ζωή Καραμπατζάκη Στόχος της Πρακτικής Άσκησης Ι είναι να μάθουν οι φοιτητές να παρατηρούν τη συμπεριφορά των μαθητών με αναπηρία και ειδικές εκπαιδευτικές ανάγκες καθώς και τη διαμόρφωση των συνθηκών και του περιβάλλοντος εντός του οποίου αυτοί εκπαιδεύονται. Το περιεχόμενο του μαθήματος περιλαμβάνει την παρατήρηση και καταγραφή από τους φοιτητές συγκεκριμένων παραμέτρων-αξόνων της καθημερινής εκπαιδευτικής διαδικασίας καθώς και της συμπεριφοράς συγκεκριμένων μαθητών με ΕΕΑ ή/και αναπηρία στο χώρο που εκπαιδεύονται. Οι άξονες παρατήρησης αφορούν τις ακόλουθες συνθήκες: οργάνωση του χώρου, οργάνωση διδασκαλίας, χρήση μεθόδων/τεχνικών/στρατηγικών, υλικά διδασκαλίας και χρήση υλικών, χρήση νέων τεχνολογιών στη διδασκαλία, κοινωνική δομή της τάξης, ψυχολογικό κλίμα της τάξης, εξατομικευμένη παρατήρηση συμπεριφοράς μαθητή με ΕΕΑ. Επίσης στο περιεχόμενο του μαθήματος περιλαμβάνονται αναφορές στο ημερολόγιο προβληματισμού, το ημερολόγιο αναστοχασμού και το σχεδιασμό πρωτοκόλλου παρατήρησης.		
Μεθοδολογία Επιστημονικής Έρευνας Ι – Συγγραφή Επιστημονικής Εργασίας	Υ	5
Συντονιστής: Ιωάννης Ντεληγιάννης Στόχος του μαθήματος είναι η εξοικείωση και εξάσκηση των φοιτητών/τριών στις γενικές μεθοδολογικές προσεγγίσεις, τις μεθόδους, τις τεχνικές, τα μέσα, τα υλικά και τις διαδικασίες που θα επιλέξουν για τη διεξαγωγή της έρευνάς τους ως τμήματος αφ΄ ενός της		

πανεπιστημιακής μεταπτυχιακής εκπαίδευσής τους και αφ' ετέρου της μετέπειτα επιστημονικής τους πορείας. Το περιεχόμενο των παραδόσεων του μαθήματος περιλαμβάνει την εξέταση πτυχών της μεθοδολογίας της έρευνας από τη φάση του σχεδιασμού της έρευνας (προσδιορισμός του πεδίου της έρευνας, επιλογή θέματος, επιλογή προσέγγισης-μεθόδου, ερευνητική πρόταση) και της εκτέλεσής της (βιβλιογραφική επισκόπηση, συλλογή, ανάλυση και ερμηνεία δεδομένων, παρουσίαση ευρημάτων-αποτελεσμάτων) ως την τελική, γραπτή και προφορική, παρουσίαση της ερευνητικής διαδικασίας και του αποτελέσματός της.

Γλώσσα και Γλωσσική ανάπτυξη

E

5

Συντονίστρια: Ζωή Γαβριηλίδου

Στόχος του μαθήματος "Γλώσσα και Γλωσσική Ανάπτυξη" είναι να γνωρίσει στους φοιτητές τα βασικά επίπεδα γλωσσικής ανάλυσης, τις μονάδες τους και τον τρόπο με τον κατακτώνται από τα παιδιά. Στο πρώτο μέρος του μαθήματος το περιεχόμενο εστιάζει στα χαρακτηριστικά της φωνητικής, φωνολογίας, μορφολογίας, σύνταξης λεξιλογίου και πραγματολογίας ενώ στο δεύτερο γίνεται λόγος για την ηλικία και τα χαρακτηριστικά της απόκτησης των παραπάνω γλωσσικών επιπέδων ανάλυσης από τα παιδιά.

Ηγεσία και Αξιολόγηση του εκπαιδευτικού έργου στην Ειδική Αγωγή

E

5

Συντονιστής: Διονύσιος Λουκέρης

Στόχος του μαθήματος είναι να γνωρίσουν οι φοιτητές βασικά στοιχεία τόσο για την ηγεσία ως ενιαία αρχή διοίκησης και οργάνωσης της εκπαίδευσης όσο και για την αξιολόγηση του εκπαιδευτικού έργου. Το περιεχόμενο του μαθήματος εστιάζεται στη φιλοσοφία, τις βασικές έννοιες και την προσέγγιση της ηγεσίας στην εκπαίδευση καθώς και στο σκοπό της εκπαιδευτικής αξιολόγησης ως δυναμική διαδικασία ανατροφοδότησης και βελτίωσης της ποιότητας των παρεχόμενων εκπαιδευτικών υπηρεσιών στο πλαίσιο της Ειδικής Αγωγής. Επίσης, παρουσιάζονται τα βασικότερα μοντέλα εκπαιδευτικής αξιολόγησης οργανισμών (EFQM, CIPP, GRIDS, BSC, ΚΠΑ κ.λπ.), οι δυνατότητες αξιοποίησής τους στο πεδίο της Ειδικής Αγωγής καθώς και οι διαδικασίες αξιολόγησης και αυτοαξιολόγησης του εκπαιδευτικού έργου στις σχολικές μονάδες Γενικής και Ειδικής Αγωγής.

Θεωρίες Μάθησης

E

5

Συντονιστής: Διονύσιος Λουκέρης

Στόχος του μαθήματος είναι να αποκτήσουν οι φοιτητές μια ολοκληρωμένη εικόνα των σύγχρονων θεωριών μάθησης ώστε να οδηγηθούν σε κριτική διατύπωση και αξιολόγηση της μαθησιακής διαδικασίας και να συνειδητοποιήσουν τα βασικά στοιχεία που συντελούν σε μια αποτελεσματική διδασκαλία με εστίαση στο χώρο της Ειδικής Αγωγής. Παράλληλα, μέσα από την ανάπτυξη και παρουσίαση μικροδιδασκαλιών επιχειρείται η εγχειρηματοποίηση της παιδαγωγικής θεωρίας στην διδακτική πράξη, αναδεικνύοντας τις κυρίαρχες ψυχοπαιδαγωγικές αρχές που διέπουν τη μεθοδολογία της διδασκαλίας στην Ειδική Αγωγή.

Β' ΕΞΑΜΗΝΟ (Εαρινό)

Στο Β' εξάμηνο σπουδών οι φοιτητές, εκτός από τα τέσσερα υποχρεωτικά μαθήματα (συνολικά 25 ECTS), θα πρέπει να επιλέξουν ένα μάθημα επιλογής (5 ECTS) από τρία προσφερόμενα μαθήματα, σύμφωνα με τον παρακάτω πίνακα:

(Υ: Υποχρεωτικό μάθημα, Ε: Μάθημα επιλογής)

Τίτλος – Περιγραφή Μαθήματος	Υ	Ε	ECTS
Αξιολόγηση Μαθησιακών Δυσκολιών (Έντυπα και ηλεκτρονικά εργαλεία αξιολόγησης)	Υ		7,5
Συντονίστρια: Αγάθη Σταθοπούλου Σκοπός του μαθήματος είναι κατανόηση από τους φοιτητές της έννοιας της αξιολόγησης ως μιας μεθοδικής διαδικασίας συγκέντρωσης και ανάλυσης πληροφοριών προκειμένου να δημιουργηθεί το κατάλληλο γνωστικό προφίλ του μαθητή. Γίνεται αναφορά σε διαγνωστικά εργαλεία αξιολόγησης που χρησιμοποιούνται στην εκπαιδευτική πρακτική στην Ελλάδα και σε διεθνές επίπεδο. Ιδιαίτερως το μάθημα επικεντρώνεται στα βασικά ψυχομετρικά εργαλεία αξιολόγησης της νοημοσύνης και στα εργαλεία έντυπα και ηλεκτρονικά ανίχνευσης και διάγνωσης των Μαθησιακών Δυσκολιών.			
Μαθησιακές Δυσκολίες	Υ		7,5
Συντονίστρια: Ζωή Καραμπατζάκη Στόχος του μαθήματος είναι να κατανοήσουν οι φοιτητές τις βασικές αρχές της μάθησης, τις έννοιες και τα χαρακτηριστικά των Μαθησιακών Δυσκολιών-Γενικών και Ειδικών-και τα μοντέλα μάθησης και διδασκαλίας για τους μαθητές με αυτές τις δυσκολίες. Το περιεχόμενο του μαθήματος αρχικά εστιάζει στο τι είναι η μάθηση, με βάση τις επικρατέστερες θεωρίες μάθησης, ποια είναι τα είδη των Μαθησιακών Δυσκολιών, πώς ταξινομούνται και ποιοι είναι οι παράγοντες που επηρεάζουν την εμφάνιση των Μαθησιακών Δυσκολιών. Στη συνέχεια γίνεται αναφορά στην πρώιμη ανίχνευση των Μ.Δ. και περιγράφονται οι Ειδικές Μ.Δ.: Δυσλεξία, Δυσαναγνωσία, Δυσορθογραφία, Δυσαριθμήςια, Δυσγραφία, Αναπτυξιακή Διαταραχή του συντονισμού των κινήσεων. Τέλος περιγράφονται οι τρόποι αξιολόγησης των μαθητών με Μ.Δ., ο σχεδιασμός ενός προγράμματος παρέμβασης και οι τρόποι υποστήριξης γενικότερα, με έμφαση στη διαφοροποιημένη διδασκαλία και στη συμβουλευτική της οικογένειας.			
Πρακτική Άσκηση II	Υ		5
Συντονίστρια: Σπυριδούλα Κατσαντώνη Στόχος της Πρακτικής Άσκησης-II είναι να γνωρίσει στους φοιτητές πώς να χρησιμοποιούν συγκεκριμένα εργαλεία παιδαγωγικής αξιολόγησης, πώς να παρατηρούν και να αξιολογούν μαθητές με ειδικές εκπαιδευτικές ανάγκες/αναπηρίες, να ιεραρχούν τις δυνατότητες και τις δυσκολίες τους, να προτείνουν τρόπους παρέμβασης και υποστήριξης αυτών των μαθητών και να συγγράφουν την τελική έκθεση αξιολόγησης των μαθητών με ειδικές εκπαιδευτικές ανάγκες/αναπηρίες. Στο περιεχόμενο του μαθήματος περιλαμβάνονται τα ακόλουθα: εργαλεία παιδαγωγικής αξιολόγησης, μορφές και τεχνικές αξιολόγησης- τρόποι καταγραφής της συστηματικής παρατήρησης, εναλλακτικές μορφές αξιολόγησης μαθητών με εεα / αναπηρίες -portfolio (συμβατικό και ηλεκτρονικό), κλειδες παρατήρησης, λίστες Βασικών Δεξιοτήτων, ερωτηματολόγια για μαθησιακά προβλήματα, το παιδικό σχέδιο ως εργαλείο αξιολόγησης μαθητών με εεα/αναπηρίες, την κατασκευή αυτοσχέδιου εργαλείου αξιολόγησης μαθητών με εεα/αναπηρίες, μελέτη περίπτωσης, τη σύνταξη έκθεσης αξιολόγησης και τους τρόπους συνεργασίας μεταξύ φορέων και ειδικών για την αξιολόγηση μαθητών με εεα/αναπηρίες.			
Μεθοδολογία Επιστημονικής Έρευνας II και Στατιστική – Πρόγραμμα SPSS	Υ		5
Συντονιστής: Αθανάσιος Δρίγκας Στόχος του μαθήματος «Μεθοδολογία Επιστημονικής Έρευνας II και Στατιστική-Πρόγραμμα SPSS» είναι να εισάγει και να γνωρίσει στους φοιτητές την επιστημονική έρευνα και την στατιστική επεξεργασία. Αναλυτικότερα στους στόχους του μαθήματος περιλαμβάνονται: Α) οι φοιτητές να κατανοήσουν τη διαδικασία που ακολουθείται σε μια ερευνητική μελέτη Β) οι φοιτητές να κατανοήσουν τις βασικές έννοιες και μεθόδους της Στατιστικής για την επεξεργασία και ανάλυση δεδομένων πραγματικών προβλημάτων προκειμένου να καταλήγουν σε συμπεράσματα που βασίζονται σε αντικειμενικά στοιχεία. Γ) οι φοιτητές να μπορούν να σχεδιάσουν και να υλοποιήσουν και να συγγράφουν μια ερευνητική εργασία. Με την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος οι φοιτητές θα μπορούν να:			

Γνωρίζουν τη διαδικασία που ακολουθείται σε μια ερευνητική εργασία.
 Πραγματοποιήσουν αναζήτηση βιβλιογραφίας και άρθρων με συγκεκριμένα εργαλεία αναζήτησης.
 Γνωρίζουν πώς γίνεται η συγγραφή ενός άρθρου ή μιας ερευνητικής εργασίας.
 Σχεδιάζουν και να προετοιμάζουν μια έρευνα καθώς και την Ανάλυση των Δεδομένων αυτής (της περίπτωσης που εξετάζουν).
 Παρουσιάζουν τα δεδομένα με τη χρήση γραφημάτων και στατιστικών πινάκων.
 Χρησιμοποιούν αποτελεσματικά τις καταλληλότερες για την κάθε περίπτωση στατιστικές μεθόδους και τεχνικές.
 Πραγματοποιούν στατιστικούς ελέγχους μέσω των τιμών και να ερμηνεύουν τα αποτελέσματα.
 Να σχεδιάζουν το δικό τους ερωτηματολόγιο για μελλοντική έρευνα.

Γνωστικές και Μεταγνωστικές δεξιότητες **E 5**

Συντονιστής: Αθανάσιος Δρίγκας

Στόχος του μαθήματος «Γνωστικές και Μεταγνωστικές Δεξιότητες» είναι να εισάγει και να γνωρίσει στους φοιτητές την επιστημονικά ολιστική προσέγγιση στις λειτουργίες της νοημοσύνης, της προσοχής και της συνειδητότητας. Σ' αυτό το πλαίσιο δίνεται έμφαση στα ακόλουθα: τις θεωρίες νοημοσύνης, τις θεωρίες της αντίληψης, τις γνωστικές δεξιότητες, τις μεταγνωστικές δεξιότητες, το ρόλο της προσοχής, το ρόλο της εργαζομένης και βραχυχρόνιας μνήμης, την σχέση της εργαζόμενης μνήμης με την προσοχή, τα υποσυστήματα της εργαζόμενης μνήμης, ασκήσεις και διαδικασίες εκπαίδευσης της προσοχής και της εργαζόμενης μνήμης, θέματα διατροφής που επηρεάζουν τις γνωστικές δεξιότητες, παράγοντες που επηρεάζουν τις γνωστικές δεξιότητες, Ιατρικά θέματα που επηρεάζουν τις γνωστικές δεξιότητες.

Θεσμικό πλαίσιο Ειδικής Αγωγής – Δομές Ειδικής Αγωγής **E 5**

Συντονιστής: Παναγιώτης Μαντάς

Στόχος του μαθήματος «Θεσμικό πλαίσιο Ειδικής Αγωγής-Δομές Ειδικής Αγωγής και Εκπαίδευσης» είναι, μετά την ολοκλήρωσή του, οι φοιτητές να είναι σε θέση να:

- Γνωρίζουν το επικαιροποιημένο θεσμικό πλαίσιο που διέπει την λειτουργία της Ειδικής αγωγής μέσα από την πολυδαίδαλη νομοθεσία, τις επικαλύψεις, τις αμφισβητούμενες διατάξεις και τα νομοθετικά κενά.
- Ερμηνεύουν την νομοθετική πρόθεση όπου αυτό είναι επιτρεπτό και να στέκονται κριτικά στην αξιολόγηση της.
- Έχουν γνώση της διεθνούς εμπειρίας στα πεδία εφαρμογής αντίστοιχων πολιτικών.
- Γνωρίζουν τις πάρα πολλές και πολυεπίπεδες δομές της ειδικής εκπαίδευσης καθώς και την πολιτική αναμόρφωσης και αναδιοργάνωσής τους.

Το περιεχόμενο του μαθήματος εστιάζει στα ακόλουθα:

- Εισαγωγή: Πολιτική φιλοσοφία, κοινωνική θεωρία και γενικό πλαίσιο λειτουργίας της ειδικής αγωγής στην Ελλάδα.
- Θεσμικό πλαίσιο ειδικής αγωγής: Νόμοι, Προεδρικά Διατάγματα, Υπουργικές αποφάσεις, Εγκύκλιοι, Οδηγίες.
- Κριτική και αξιολόγηση του θεσμικού πλαισίου ειδικής αγωγής.
- Διεθνής εμπειρία στην εφαρμογή ανάλογων πρακτικών.
- Κέντρα Διάγνωσης Διαφοροδιάγνωσης και Υποστήριξης –Θεσμικό πλαίσιο λειτουργίας και σκοπός λειτουργίας των ΚΕΔΔΥ.
- Η Σχολική ένταξη. Τμήματα Ένταξης –Παράλληλη Στήριξη . Βασικές μορφές ένταξης παιδιών με ΕΕΑ στο γενικό σχολείο.
- Ειδική Αγωγή στην Πρωτοβάθμια Εκπαίδευση .
- Ειδική Αγωγή στη Δευτεροβάθμια Εκπαίδευση.
- Ειδική Αγωγή μετά το τέλος της Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης –Ανάλογες πρακτικές σε διεθνές και ευρωπαϊκό επίπεδο
- Διεθνείς συμβάσεις και ψηφίσματα για τα δικαιώματα των παιδιών με ΕΕΑ .
- Συγκριτικά στοιχεία ελληνικής και διεθνούς νομοθεσίας.

Παθολογία του λόγου **E 5**

Συντονίστρια: Ζωή Γαβριηλίδου

Στόχος του μαθήματος "Παθολογία του λόγου" είναι να γνωρίσουν οι φοιτητές τις βασικότερες γλωσσικές διαταραχές και τα συνοδά χαρακτηριστικά της παθολογικής γλωσσολογικής συμπεριφοράς ατόμων με προβλήματα λόγου και ομιλίας μέσα από μια κριτική παρουσίαση της σύγχρονης βιβλιογραφίας. Στο μάθημα παρουσιάζονται ταξινομημένες διαφορετικές γλωσσικές διαταραχές και σύγχρονες διδακτικές προσεγγίσεις που τους καθιστούν ικανούς να εντοπίζουν έγκαιρα περιπτώσεις παιδιών με γλωσσικά ελλείμματα και να υιοθετούν τις κατάλληλες διδακτικές μεθόδους και λογισμικά στη σχολική τάξη για την αποτελεσματική διαχείριση παρόμοιων περιπτώσεων.

Γ' ΕΞΑΜΗΝΟ (Χειμερινό)

Στο Γ' εξάμηνο σπουδών οι φοιτητές, εκτός από τα τρία υποχρεωτικά μαθήματα (συνολικά 20 ECTS), θα πρέπει να επιλέξουν δύο μαθήματα επιλογής (συνολικά 10 ECTS) από τέσσερα προσφερόμενα μαθήματα, σύμφωνα με τον παρακάτω πίνακα:

(Υ: Υποχρεωτικό μάθημα, Ε: Μάθημα επιλογής)

Τίτλος - Περιγραφή Μαθήματος	Υ/ΕΕ	ECTS
Παιδαγωγική της Ένταξης	Υ	5
Συντονιστής: Παναγιώτης Μαντάς Στόχος του μαθήματος της Παιδαγωγικής της ένταξης είναι, μετά την ολοκλήρωσή του, οι φοιτητές να είναι σε θέση να: -Κατανοούν τις έννοιες και τη φιλοσοφία της ένταξης, συνεκπαίδευσης, συμπεριληψης. -Γνωρίζουν τις διεθνείς τάσεις σχετικά με την ένταξη στο εκπαιδευτικό σύστημα των μαθητών με εσα/αναπηρίες. -Γνωρίζουν τι είναι ο Καθολικός Σχεδιασμός για τη Μάθηση. -Γνωρίζουν σε ικανοποιητικό επίπεδο τις αρχές και τον τρόπο εφαρμογής της διαφοροποιημένης διδασκαλίας. -Γνωρίζουν τα προβλήματα και τις προϋποθέσεις της σχολικής ένταξης των μαθητών με εσα/αναπηρίες. -Γνωρίζουν τις παιδαγωγικές πρακτικές για την ένταξη των μαθητών που υπάγονται σε όλες τις κατηγορίες ειδικών εκπαιδευτικών αναγκών. Το περιεχόμενο του μαθήματος εστιάζει στα ακόλουθα: -Εννοιολογικοί προσδιορισμοί και φιλοσοφία της ένταξης, συνεκπαίδευσης, συμπεριληψης. -Διεθνείς τάσεις-διακηρύξεις και ψηφίσματα για την Ένταξη στο εκπαιδευτικό σύστημα μαθητών με εσα/αναπηρίες. -Καθολικός σχεδιασμός για τη μάθηση (Universal Design for Learning). -Στάσεις, στερεότυπα και προκαταλήψεις για τη διαφορετικότητα και την ένταξη των μαθητών με εσα/αναπηρίες. -Προβλήματα και προϋποθέσεις της σχολικής ένταξης-Προετοιμασία όλων των παραγόντων. -Οργάνωση υποδομών και διαμόρφωση περιβάλλοντος εκπαίδευσης και μάθησης. -Διεθνείς πρακτικές σχολικής ένταξης-Η ελληνική πραγματικότητα. -Αναθεώρηση και Διαμόρφωση αναλυτικών προγραμμάτων. -Διαφοροποιημένη διδασκαλία και η συμβολή της. -Στόχοι, διαδικασία, περιεχόμενο μάθησης και υλικά διδασκαλίας. -Η συμβολή των ΤΠΕ στην Ένταξη των μαθητών με εσα/αναπηρίες.		
Προγράμματα Παρέμβασης στην Ειδική Αγωγή	Υ	5
Συντονίστρια: Ζωή Καραμπατζάκη Στόχος του μαθήματος είναι να γνωρίσει στους φοιτητές τα βασικά Προγράμματα Παρέμβασης για μαθητές με ΕΕΑ/αναπηρίες, τα προσφερόμενα αναλυτικά προγράμματα και τον τρόπο κατάρτισης Εξατομικευμένου Εκπαιδευτικού Προγράμματος Εκπαίδευσης. Το περιεχόμενο του μαθήματος αναφέρεται στα Προγράμματα παρέμβασης για μαθητές με Ειδικές Μαθησιακές Δυσκολίες (ΕΜΔ) (Πρωτοβάθμια και Δευτεροβάθμια Εκπαίδευση), στα Προγράμματα παρέμβασης για μαθητές με προβλήματα συμπεριφοράς (Πρωτοβάθμια και Δευτεροβάθμια Εκπαίδευση), στα Προγράμματα παρέμβασης για μαθητές με νοητική αναπηρία, στα Προγράμματα παρέμβασης για μαθητές με ειδικές εκπαιδευτικές ανάγκες με την υποστήριξη των ΤΠΕ, στο σχεδιασμό Προγραμμάτων παρέμβασης με βάση τις αρχές της διαφοροποιημένης διδασκαλίας, στο σχεδιασμό Εξατομικευμένου Εκπαιδευτικού Προγράμματος Εκπαίδευσης και στα αναλυτικά προγράμματα σπουδών για μαθητές με ειδικές εκπαιδευτικές ανάγκες/αναπηρία που προτείνονται από το ΙΕΠ.		
Πρακτική Άσκηση III	Υ	10
Συντονίστρια: Αγάθη Σταθοπούλου Σκοπός της Πρακτικής Άσκησης III είναι οι φοιτητές να είναι σε θέση να υλοποιούν εκπαιδευτικές παρεμβάσεις, να καταρτίζονται Εξατομικευμένο Πρόγραμμα Εκπαίδευσης (ΕΠΕ), ώστε να αντιμετωπίζονται οι ιδιαίτερες εκπαιδευτικές ανάγκες, ανάλογα με το είδος και τη σοβαρότητα του προβλήματος. Μέσα από συγκεκριμένα πρωτόκολλα εκπαιδευτικής παρέμβασης οι φοιτητές καλούνται σε συνθήκες πραγματικής διδασκαλίας να καταστρώσουν προγράμματα αξιοποιώντας βασικές διεργασίες λειτουργίας της σχολικής μάθησης και συμπεριφοράς.		

Αυτισμός	E	5
Συντονίστρια: Ζωή Γαβριηλίδου		
<p>Στόχος του μαθήματος "Αυτισμός" είναι η διεξοδική αναφορά στα είδη αυτισμού και τα βασικά χαρακτηριστικά των παιδιών στο αυτιστικό φάσμα, των ψυχολογικών θεωριών που αξιοποιούνται για την ανάλυση και ερμηνεία των χαρακτηριστικών αυτών καθώς και η κριτική προσέγγιση αποτελεσματικών εκπαιδευτικών προσεγγίσεων που βοηθούν την ενσωμάτωση ατόμων με αυτισμό στο εκπαιδευτικό πλαίσιο.</p>		
Νοητική Αναπηρία	E	5
Συντονίστρια: Αγάθη Σταθοπούλου		
<p>Σκοπός του μαθήματος είναι η εξοικείωση των φοιτητών με την έννοια της Νοητικής Αναπηρίας και των γνωστικών-κοινωνικών ελλειμμάτων που προκαλεί στους μαθητές κατά την εκπαιδευτική διαδικασία. Οι φοιτητές θα γνωρίσουν τα βασικά Προγράμματα Παρέμβασης για μαθητές με Νοητική Αναπηρία στη γλώσσα και τα μαθηματικά και στον τομέα των κοινωνικών-επικοινωνιακών δεξιοτήτων όπως και σε θέματα αυτόνομης διαβίωσης. Επιπλέον, οι φοιτητές θα ενημερωθούν για τα αποτελέσματα της σύγχρονης έρευνας σε θέματα που σχετίζονται με την ενταξιακή διαδικασία των παιδιών-ενηλίκων με Νοητική Αναπηρία σε όλους τους τομείς της κοινωνικής πρακτικής.</p>		
Προβλήματα Συμπεριφοράς-ΔΕΠΥ	E	5
Συντονιστής: Αντώνης Καμπάς		
<p>Στόχος του μαθήματος «Προβλήματα συμπεριφοράς-Διαταραχή Ελλειμματικής Προσοχής/Υπερκινητικότητα» είναι να γνωρίσει στους φοιτητές τα συγκεκριμένα προβλήματα συμπεριφοράς, την ΔΕΠΥ και άλλες διαταραχές που εμφανίζουν συννοσηρότητα, κατά DSM-5 (F90.2-F90.9 & F82 & F91.3 & F63.81) και ICD-10 (2019) (F90 & F91 & F92 & F82). Τα περιεχόμενα στο εισαγωγικό μέρος του μαθήματος εστιάζουν στην περιγραφή της συμπτωματολογίας, την διάγνωση, την κατανόηση των γνωματεύσεων και τις περιπτώσεις συννοσηρότητας. Στο δεύτερο μέρος παρουσιάζονται καλές πρακτικές αντιμετώπισης στο σχολικό και εξωσχολικό περιβάλλον.</p>		
Χαρισματικοί Μαθητές	E	5
Συντονιστής: Αθανάσιος Δρίγκας		
<p>Στόχος του μαθήματος «Χαρισματικοί Μαθητές» είναι να εισάγει και να γνωρίσει στους φοιτητές τα ακόλουθα: τις θεωρίες και τα μοντέλα για την χαρισματικότητα, τους παράγοντες που επηρεάζουν και συμβάλουν στην εκδήλωση της χαρισματικότητας, την σχέση νοημοσύνης και χαρισματικότητας, σχέση γνωστικών μεταγνωστικών δεξιοτήτων συνειδητότητας και χαρισματικότητας, το ρόλο της εργαζόμενης και βραχυχρόνιας μνήμης στην χαρισματικότητα, το ρόλο της προσοχής στην χαρισματικότητα, ασκήσεις και διαδικασίες εκπαίδευσης στην χαρισματικότητα, θέματα διατροφής που επηρεάζουν την χαρισματικότητα, Ιατρικά θέματα που επηρεάζουν την χαρισματικότητα.</p>		

Δ΄ ΕΞΑΜΗΝΟ (Εαρινό)

Στο Δ΄ εξάμηνο σπουδών πραγματοποιείται υποχρεωτική μεταπτυχιακή διατριβή (30 ECTS).

Τα προσφερόμενα θεματικά πεδία εκπόνησης διπλωματικών εργασιών ανά διδάσκοντα αναρτώνται στην αρχή κάθε ακαδημαϊκού έτους στον ιστότοπο του Δ.Π.Μ.Σ., όπου υπάρχουν επίσης αναρτημένα ο οδηγός εκπόνησης της Διπλωματικής Εργασίας καθώς και το πρότυπο (template) πάνω στο οποίο πρέπει να συνταχθεί η Δ.Ε., σύμφωνα με τις προδιαγραφές που ορίζει ο εσωτερικός κανονισμός. (για περισσότερες πληροφορίες βλ. το κεφάλαιο ΧΡΗΣΙΜΕΣ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΕΣ)

ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΣ ΠΡΑΚΤΙΚΗΣ ΑΣΚΗΣΗΣ

Άρθρο 1: Γενικά

Στο Πρόγραμμα Σπουδών του Δ.Π.Μ.Σ. «Εξειδίκευση στις ΤΠΕ και Ειδική Αγωγή-Ψυχοπαιδαγωγική της Ένταξης» περιλαμβάνεται **υποχρεωτική πρακτική άσκηση** σε δομές Ειδικής Αγωγής και Εκπαίδευσης 20 πιστωτικών μονάδων ECTS (500 ώρες συνολικός φόρτος εργασίας), όπως προβλέπεται στο ΦΕΚ με Αριθμ. 52425/Ζ1/Τεύχος Β΄ 1152/05.04.2019δ, σχετικά με τον καθορισμό κριτηρίων συνάφειας διδακτορικών και μεταπτυχιακών τίτλων σπουδών με τα αντικείμενα της Ειδικής Αγωγής και Εκπαίδευσης (Ε.Α.Ε.) και της Σχολικής Ψυχολογίας.

Σύμφωνα με το ως άνω ΦΕΚ (52425/Ζ1/Τεύχος Β΄ 1152/05.04.2019δ) προβλέπονται τα ακόλουθα: «ε) Η υποχρεωτική Πρακτική Άσκηση να αντιστοιχεί σε τουλάχιστον 20 πιστωτικές μονάδες ECTS, εκ των οποίων τουλάχιστον το 60% να υλοποιείται σε Σχολικές Μονάδες Ειδικής Αγωγής και Εκπαίδευσης (Σ.Μ.Ε.Α.Ε.) ή/και σε σχολικές μονάδες γενικής και επαγγελματικής εκπαίδευσης, όπου φοιτούν μαθητές με αναπηρία ή/και ειδικές εκπαιδευτικές ανάγκες, σε Κέντρα Εκπαιδευτικής και Συμβουλευτικής Υποστήριξης (Κ.Ε.Σ.Υ.), σε Ιατροπαιδαγωγικά Κέντρα υπηρεσιών του Υπουργείου Υγείας, σε Συμβουλευτικούς Σταθμούς των Δήμων, σε Κέντρα Κοινωνικής Ψυχικής Υγιεινής, σε σχολεία που λειτουργούν εντός δημόσιων νοσοκομείων και σε Νομικά Πρόσωπα Δημοσίου ή Ιδιωτικού Δικαίου (Ν.Π.Δ.Δ. ή Ν.Π.Ι.Δ.) εποπτευόμενα από το Υπουργείο Εργασίας, Κοινωνικής Ασφάλισης και Κοινωνικής Αλληλεγγύης, τα οποία παρέχουν εκπαίδευση, κατάρτιση και συμβουλευτικές υποστηρικτικές υπηρεσίες σε άτομα άνω των δεκαπέντε (15) ετών με αναπηρίες. Η πρακτική άσκηση, η πραγματοποίηση της οποίας βεβαιώνεται από τον/την επόπτη/τρια καθηγητή/τρια του Π.Μ.Σ. και από υπογεγραμμένο παρουσιολόγιο από τον/την διευθυντή/ντρια της σχολικής μονάδας ή τον/την προϊστάμενο/η του Κ.Ε.Σ.Υ. ή των άλλων φορέων της παρούσης παραγράφου, περιλαμβάνει: αα) Παρατήρηση και σχεδιασμό μαθημάτων ή εκπαιδευτικών παρεμβάσεων. Στην παρατήρηση και το σχεδιασμό μπορεί να περιλαμβάνεται συμμετοχή στη διδασκαλία ή εποπτευόμενη αυτόνομη διδασκαλία, με την προϋπόθεση της απαραίτητης προετοιμασίας με ευθύνη του επόπτη καθηγητή και την παρουσία των υπεύθυνων εκπαιδευτικών. ββ) Εποπτεία επί της πρακτικής άσκησης για την υποστήριξη

των φοιτητών στην υλοποίηση των εργασιών τους στο πλαίσιο της πρακτικής άσκησης, εξειδικευμένα σεμινάρια σε θέματα εφαρμοσμένης παιδαγωγικής, μάθησης και διδασκαλίας ή/και μελέτες περίπτωσης, για την εκπαίδευση μαθητών με αναπηρία ή/και ειδικές εκπαιδευτικές ανάγκες».

Άρθρο 2: Σκοπός

Σκοπός της υποχρεωτικής πρακτικής άσκησης του Δ.Π.Μ.Σ. «Εξειδίκευση στις ΤΠΕ και Ειδική Αγωγή- Ψυχοπαιδαγωγική της Ένταξης» είναι να ασκηθούν οι φοιτητές, ως μελλοντικοί εκπαιδευτικοί ΕΑΕ, να παρατηρούν το σχολικό/εκπαιδευτικό περιβάλλον καθώς και τη συμπεριφορά των μαθητών με αναπηρία και ειδικές εκπαιδευτικές ανάγκες, να αξιολογούν σε παιδαγωγικό επίπεδο αυτούς τους μαθητές, να σχεδιάζουν και να υλοποιούν εκπαιδευτικές παρεμβάσεις και διδασκαλία.

Άρθρο 3: Υλοποίηση και φόρτος εργασίας

Υλοποιείται στα τρία πρώτα διδακτικά εξάμηνα και οι 20 συνολικά πιστωτικές μονάδες ECTS κατανέμονται ως εξής: 5 πιστωτικές μονάδες ECTS (125 ώρες φόρτος εργασίας) στο Α' εξάμηνο, 5 πιστωτικές μονάδες ECTS (125 ώρες φόρτος εργασίας) στο Β' εξάμηνο και 10 πιστωτικές μονάδες ECTS (250 ώρες φόρτος εργασίας) στο Γ' εξάμηνο.

Η πρακτική άσκηση πραγματοποιείται κατά 60% με φυσική παρουσία στις σχολικές μονάδες ή/και τους φορείς που προβλέπονται στο ΦΕΚ 52425/Ζ1/Τεύχος Β' 1152/05.04.2019δ και κατά 40% με την υλοποίηση εποπτευόμενων εργασιών. Πιο συγκεκριμένα η πρακτική άσκηση του Α' και του Β' εξαμήνου περιλαμβάνουν συνολικό φόρτο εργασίας 125 διδακτικών ωρών. Από το σύνολο των 125 ωρών οι 75 ώρες πραγματοποιούνται με φυσική παρουσία εντός της σχολικής μονάδας ή του φορέα που δέχεται τους φοιτητές, ενώ οι υπόλοιπες 50 ώρες αντιστοιχούν σε συναντήσεις με τους επόπτες και σε φόρτο εργασίας για τη συμπλήρωση των πρωτοκόλλων και της έκθεσης αξιολόγησης της πρακτικής άσκησης. Ο συνολικός χρόνος της πρακτικής άσκησης του Γ' εξαμήνου είναι 250 ώρες. Εξ αυτών οι 150 διδακτικές ώρες πρέπει να υλοποιηθούν εντός της σχολικής μονάδας ή σε χώρους του φορέα και οι υπόλοιπες να αξιοποιηθούν για συναντήσεις με τους επόπτες, μελέτη και σύνταξη των Πρωτοκόλλων. Η πραγματοποίηση της πρακτικής άσκησης βεβαιώνεται από τον επόπτη καθηγητή. Οι

παρουσίες των φοιτητών καταγράφονται σε ημερολόγιο/παρουσιολόγιο, το οποίο υπογράφεται από τον υπεύθυνο της σχολικής μονάδας ή του φορέα.

Όλα τα έγγραφα της Πρακτικής άσκησης αναρτώνται στο eclass με ευθύνη του συντονιστή του μαθήματος. Στο τέλος κάθε εξαμήνου παραδίδονται συμπληρωμένα σε έντυπη και ηλεκτρονική μορφή (εκτός από το παρουσιολόγιο, που παραδίδεται μόνο σε έντυπη μορφή) στον επόπτη καθηγητή.

Άρθρο 4: Δομή Πρακτικής Άσκησης

Η Πρακτική Άσκηση δομείται ως ακολούθως:

1. Παρατήρηση με τη χρήση συγκεκριμένων πρωτοκόλλων που διατίθενται στους φοιτητές (Α' εξάμηνο),
2. Παιδαγωγική αξιολόγηση μαθητή με συγκεκριμένα εργαλεία που προτείνονται στους φοιτητές, κατόπιν σχετικής εκπαίδευσης (Β' εξάμηνο) και
3. Σχεδιασμός μαθημάτων ή εκπαιδευτικών παρεμβάσεων, συμμετοχή στη διδασκαλία και εποπτευόμενη αυτόνομη διδασκαλία ή εκπαιδευτική παρέμβαση, κατόπιν προετοιμασίας με ευθύνη του επόπτη καθηγητή (Γ' εξάμηνο).

Άρθρο 5: Συντονισμός Πρακτικής Άσκησης

Η πρακτική άσκηση κάθε εξαμήνου συντονίζεται από συγκεκριμένο διδάσκοντα του Δ.Π.Μ.Σ. Ο Συντονιστής της πρακτικής άσκησης κάθε εξαμήνου επικοινωνεί με τους επόπτες καθηγητές και τους ενημερώνει για τα καθήκοντά τους. Πραγματοποιεί την αρχική συνάντηση με τους φοιτητές και τους ενημερώνει για τον τρόπο πραγματοποίησης της πρακτικής άσκησης του συγκεκριμένου εξαμήνου. Αναρτά στο eclass το εκπαιδευτικό υλικό που θα χρησιμοποιηθεί, καθώς και τις σχετικές οδηγίες. Μεριμνά για τη διευθέτηση προβλημάτων και δυσκολιών που μπορεί να προκύψουν και απαντά στα ερωτήματα που του θέτουν οι επόπτες και οι φοιτητές. Συγκεντρώνει όλο το υλικό που παραδίδουν οι φοιτητές στους επόπτες τους και το καταθέτει στη Γραμματεία του ΔΠΜΣ.

Άρθρο 6: Εποπτεία Πρακτικής Άσκησης

Κάθε επόπτης καθηγητής έχει την ευθύνη μικρής ομάδας φοιτητών τους οποίους εποπτεύει και καθοδηγεί οργανώνοντας τακτικές συναντήσεις μαζί τους σεμιναριακού χαρακτήρα. Είναι υπεύθυνος για την επικοινωνία και τη συνεργασία με τη σχολική μονάδα ή το φορέα όπου οι φοιτητές πραγματοποιούν την πρακτική άσκηση. Παρακολουθεί σε τακτική βάση την πρόοδο των δραστηριοτήτων και των εργασιών των φοιτητών καθώς και τη συνεπή παρουσία τους στο χώρο της πρακτικής άσκησης. Εξηγεί στους φοιτητές τον τρόπο συμπλήρωσης των Πρωτοκόλλων και απαντά στις απορίες τους. Επίσης, κατά τη διάρκεια της πρακτικής άσκησης μπορεί να παρεμβαίνει και να συμβουλεύει τους φοιτητές όποτε το θεωρήσει σκόπιμο. Στο τέλος κάθε εξαμήνου, συγκεντρώνει τα συμπληρωμένα Πρωτόκολλα, τα παρουσιολόγια των φοιτητών που έχουν υπογράψει οι υπεύθυνοι των σχολικών μονάδων και των φορέων, την Έκθεση αποτίμησης της πρακτικής άσκησης και βεβαιώνει την πραγματοποίησή της. Τηρεί και ο ίδιος παρουσιολόγιο συναντήσεων με την ομάδα των φοιτητών που εποπτεύει. Παραδίδει όλο το υλικό που έχει συγκεντρώσει στο Συντονιστή του συγκεκριμένου εξαμήνου.

Άρθρο 7: Υποχρεώσεις των φοιτητών

Στην αρχή κάθε εξαμήνου κάθε φοιτητής επιλέγει τη σχολική μονάδα ή/και το φορέα που θα υλοποιήσει την πρακτική του άσκηση και αναλαμβάνει συγκεκριμένο/ους μαθητή/μαθητές. Για τον σκοπό της πρακτικής άσκησης διατίθενται στους φοιτητές ειδικά έντυπα-πρωτόκολλα στα οποία καταγράφουν τις παρατηρήσεις τους ως προς τη συμπεριφορά των μαθητών και ως προς το σχολικό/εκπαιδευτικό περιβάλλον στο οποίο φοιτούν, την αξιολόγηση των μαθητών που έχουν αναλάβει, το σχεδιασμό των παρεμβάσεών τους ή του μαθήματος, τα αποτελέσματα αυτών των παρεμβάσεων καθώς και τη συνολική εμπειρία τους από την πρακτική τους άσκηση. Οι φοιτητές φροντίζουν με προσωπική τους ευθύνη να ενημερώνονται για τις ανακοινώσεις που αφορούν την πρακτική άσκηση. Έχουν υποχρέωση να τηρούν με συνέπεια το ωράριο παρουσίας στη σχολική μονάδα ή το φορέα όπου πραγματοποιούν την πρακτική τους άσκηση. Έχουν δικαίωμα απουσιών μέχρι το 10% του προβλεπόμενου χρόνου της πρακτικής άσκησης κάθε εξαμήνου. Κατά τη διάρκεια της πρακτικής άσκησης οι φοιτητές έχουν υποχρέωση να εφαρμόζουν τις αρχές της εκπαιδευτικής δεοντολογίας και επαγγελματικής

συμπεριφοράς. Οφείλουν να συνεργάζονται αρμονικά με τον επόπτη τους και με το προσωπικό της σχολικής μονάδας ή του φορέα που τους έχει δεχθεί και να ακολουθούν τις υποδείξεις των υπευθύνων. Οι δραστηριότητές τους πρέπει να περιορίζονται αυστηρά στο πλαίσιο των καθηκόντων που τους έχουν ανατεθεί. Σε αντίθετη περίπτωση, ο φορέας δύναται να αποφασίσει τη διακοπή της πρακτικής άσκησης ενός φοιτητή στο χώρο του. Από τη μεριά τους, οι φοιτητές οφείλουν να ενημερώσουν εγκαίρως τον επόπτη τους εάν ανακύψουν σοβαρές δυσκολίες ή προβλήματα στην υλοποίηση της πρακτικής τους άσκησης. Κάθε φοιτητής έχει την ευθύνη για τη διακίνηση, συμπλήρωση και υποβολή στον επόπτη του όλων των εγγράφων της πρακτικής άσκησης του. Οι φοιτητές οφείλουν επίσης να συμμετέχουν και στις τακτικές συναντήσεις με τον επόπτη τους οι οποίες πραγματοποιούνται σε χώρο του Δ.Π.Θ. ή του Ε.Κ.Ε.Φ.Ε. Δημόκριτος κατόπιν σχετικής πρόσκλησης. Ο χρόνος των συναντήσεων με τους επόπτες της Πρακτικής άσκησης προσμετράται στον συνολικό φόρτο εργασίας ως διδακτικός χρόνος και λαμβάνει τις αντίστοιχες πιστωτικές μονάδες ECTS, οπότε η παρουσία των φοιτητών είναι υποχρεωτική. Επειδή είναι πιθανόν να παρακολουθούν το Δ.Π.Μ.Σ. και εργαζόμενοι εκπαιδευτικοί έχει προβλεφθεί να υπάρχει σχετική ευελιξία στην υλοποίηση της πρακτικής άσκησης ως προς τα εξής: α) οι φοιτητές του ΔΠΜΣ δύναται να πραγματοποιήσουν την πρακτική τους άσκηση στη σχολική μονάδα που ήδη εργάζονται αρκεί σε αυτή τη μονάδα να φοιτούν μαθητές με γνωμάτευση ως έχοντες ειδικές εκπαιδευτικές ανάγκες. β) ως σχολικές μονάδες λογίζονται τόσο τα σχολεία της ειδικής αγωγής όσο και τα σχολεία της γενικής αγωγής, δημόσια ή ιδιωτικά. γ) είναι δυνατόν να πραγματοποιείται και απογευματινές ώρες σε ολοήμερα σχολεία και δ) είναι δυνατόν να πραγματοποιείται σε όλη τη διάρκεια των εργάσιμων ημερών και ωρών των ΚΕΣΥ ή όσων φορέων προβλέπονται από το ΦΕΚ 52425/Ζ1/Τεύχος Β 1152/05.04.2019δ.

Άρθρο 8: Σχολικές μονάδες και φορείς πρακτικής άσκησης

Οι σχολικές μονάδες και οι φορείς πρακτικής άσκησης συνεργάζονται με το Δ.Π.Μ.Σ. κατόπιν συναίνεσης του συλλόγου διδασκόντων ή των υπευθύνων και εργαζομένων. Υποδέχονται τους φοιτητές και αναλαμβάνουν να διασφαλίσουν τις συνθήκες που θα τους επιτρέψουν να πραγματοποιήσουν την πρακτική τους άσκηση υπό την καθοδήγηση του επόπτη καθηγητή, χωρίς να παρεμποδίζεται η λειτουργία τους. Δεν καταβάλλουν οποιαδήποτε μορφή οικονομικής ή άλλης αποζημίωσης ούτε επιβαρύνονται με

ασφαλιστικές καλύψεις ή άλλες παροχές προς τους φοιτητές. Επιπλέον, δεν δημιουργείται καμίας μορφής σχέση εργασίας ανάμεσα στους φοιτητές και τους συνεργαζόμενους φορείς. Το πρόγραμμα δραστηριοτήτων και οι υποχρεώσεις των φοιτητών στον χώρο όπου πραγματοποιούν την πρακτική άσκηση καθορίζονται από τον επόπτη τους, σε συνεννόηση με τον Διευθυντή της σχολικής μονάδας, τον υπεύθυνο εκπαιδευτικό της τάξης ή τον διοικητικό υπεύθυνο του φορέα.

Άρθρο 9: Αξιολόγηση Πρακτικής Άσκησης

Η αξιολόγηση της Πρακτικής Άσκησης γίνεται με την ανταπόκριση στα εξής κριτήρια:

Α΄ Εξάμηνο

- α) Κατάθεση παρουσιολογίου με βεβαιωμένη παρακολούθηση, μέσω φυσικής παρουσίας, σε σχολική μονάδα ή/και φορέα συνολικής διάρκειας 75 ωρών.
- β) Συμπληρωμένο Πρωτόκολλο παρατήρησης σχολικού/εκπαιδευτικού πλαισίου.
- γ) Συμπληρωμένο Πρωτόκολλο εξατομικευμένης παρατήρησης μαθητή με εεα.
- δ) Έκθεση συνολικής αποτίμησης πρακτικής άσκησης Α΄ εξαμήνου

Β΄ Εξάμηνο

- α) Κατάθεση παρουσιολογίου με βεβαιωμένη παρακολούθηση, μέσω φυσικής παρουσίας, σε σχολική μονάδα ή/και φορέα συνολικής διάρκειας 75 ωρών.
- β) **Για τους μαθητές όλων των βαθμίδων**
Συμπληρωμένο Ερωτηματολόγιο προβλημάτων συμπεριφοράς
- γ) **1. Για τους μαθητές που φοιτούν στο δημοτικό σχολείο και στην Α΄ και Β΄ Γυμνασίου:**
Συμπληρωμένο Πρωτόκολλο Βασικών Δεξιοτήτων.
- 2. Για τους μαθητές που φοιτούν στη Γ΄ Γυμνασίου και στο Λύκειο:**
Συμπληρωμένο Πρωτόκολλο άτυπης αξιολόγησης γλώσσας ή μαθηματικών.

3. Για τους μαθητές που φοιτούν στο Νηπιαγωγείο:

Συμπληρωμένη αναπτυξιακή κλείδα παρατήρησης

δ) Έκθεση συνολικής αποτίμησης πρακτικής άσκησης Β' εξαμήνου.

Γ' Εξάμηνο

α) Κατάθεση παρουσιολογίου με βεβαιωμένη παρακολούθηση, μέσω φυσικής παρουσίας, σε σχολική μονάδα ή/και φορέα συνολικής διάρκειας 150 ωρών.

β) Συμπληρωμένο Πρωτόκολλο εκπαιδευτικής παρέμβασης 1 (γενικά στοιχεία).

γ) Συμπληρωμένο Πρωτόκολλο εκπαιδευτικής παρέμβασης 2 (Ε.Ε.Π.)

δ) Έκθεση συνολικής αποτίμησης πρακτικής άσκησης Γ' εξαμήνου.

ΣΥΝΤΟΝΙΣΤΕΣ ΜΑΘΗΜΑΤΩΝ

Ζωή Γαβριηλίδου Καθηγήτρια Τ.Ε.Φ. – Δ.Π.Θ.	zoegab@otenet.gr
Αθανάσιος Δρίγκας Ερευνητής Α΄ Βαθμίδας – Ε.Κ.Ε.Φ.Ε. «Δημόκριτος»	dr@iit.demokritos.gr
Ζωή Καραμπατζάκη Συνεργαζόμενη Ερευνήτρια – Ε.Κ.Ε.Φ.Ε. «Δημόκριτος»	zkarabatzaki@gmail.com
Αντώνης Καμπάς Καθηγητής Τ.Ε.Φ.Α.Α. – Δ.Π.Θ.	akampas@phyed.duth.gr
Σπυριδούλα Κατσαντώνη Συνεργαζόμενη Ερευνήτρια – Ε.Κ.Ε.Φ.Ε. «Δημόκριτος»	skatsant@sch.gr
Διονύσιος Λουκέρης Συνεργαζόμενος Ερευνητής – Ε.Κ.Ε.Φ.Ε. «Δημόκριτος»	dlookas@gmail.com
Παναγιώτης Μαντάς Συνεργαζόμενος Ερευνητής – Ε.Κ.Ε.Φ.Ε. «Δημόκριτος»	panagiotismantas@gmail.com
Ιωάννης Ντεληγιάννης Επίκουρος Καθηγητής Τ.Ε.Φ. – Δ.Π.Θ.	intelligi@helit.duth.gr
Αγάθη Σταθοπούλου Συνεργαζόμενη Ερευνήτρια – Ε.Κ.Ε.Φ.Ε. «Δημόκριτος»	agathi.stathopoulou@yahoo.com

ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΟ ΓΛΩΣΣΟΛΟΓΙΑΣ «+Μόρφωση»

Διευθύντρια: Καθηγήτρια Ζωή Γαβριηλίδου

Ιστοσελίδα: <http://synmorphose.gr/>

Το Εργαστήριο Γλωσσολογίας +Μόρφωση λειτουργεί άτυπα από το 2010, ενώ ιδρύθηκε επίσημα το 2015 (Φ.Ε.Κ. 1057/05-06-2015).

Αριθμεί 6 μέλη Δ.Ε.Π., 2 Ε.Ε.Π./Ε.ΔΙ.Π., 5 Διδάκτορες, 7 Υποψήφιους Διδάκτορες, 3 Μεταδιδάκτορες και αρκετούς εξωτερικούς συνεργάτες.

Το Εργαστήριο υποστηρίζει τα γλωσσολογικά μαθήματα του Π.Π.Σ. του Τ.Ε.Φ., το Διδρυματικό Πρόγραμμα Μεταπτυχιακών Σπουδών «Εξειδίκευση στις Τ.Π.Ε. και Ειδική Αγωγή – Ψυχοπαιδαγωγική της Ένταξης», διοργανώνει σεμινάρια και διαλέξεις από Έλληνες και ξένους γλωσσολόγους, με στόχο την ενημέρωση των υποψήφιων διδασκόντων και των φοιτητών, Διεθνή συνέδρια, όπως, επίσης, και δράσεις γλωσσολογικού ενδιαφέροντος (αναγνωστικές εμψυχώσεις, εργαστήρια δημιουργικής γραφής, βιβλιοπαρουσιάσεις, κ.τ.λ.), ιδίως στον τομέα της εφαρμοσμένης γλωσσολογίας. Από το 2017, στις 21 Μαρτίου διοργανώνει Ποιητική Ισημερία. Επίσης, αναπτύσσει έντονη ερευνητική δράση (βλ. Έργο Θαλής, Προϋπολογισμός 600.000 ευρώ <http://excellence.minedu.gov.gr/thales/el/thalesprojects/379335>, Έργο ΕΣΠΑ Μικρές Ερευνητικές Ομάδες, με τίτλο «Ποικιλίες της ελληνικής ως γλώσσας πολιτισμικής κληρονομιάς: δημιουργία σώματος κειμένων και συγκριτική μελέτη» κ.ά.). Στο πλαίσιο των παραπάνω έργων απασχολούνται έναντι αμοιβής προπτυχιακοί και μεταπτυχιακοί φοιτητές και υποψ. διδάκτορες ή μεταδιδάκτορες της ειδίκευσης Γλωσσολογίας. Πρόσφατα σύναψε πρωτόκολλο συνεργασίας με το Εργαστήριο Γλωσσολογίας ΝΑ Μεσογείου του Τμήματος Μεσογειακών Σπουδών του Πανεπιστημίου Αιγαίου.

Ακόμη, υποστηρίζει την Πρακτική Άσκηση των φοιτητών του Τ.Ε.Φ. Στο πλαίσιο της Πρακτικής Άσκησης έχει δεχτεί μεγάλο αριθμό φοιτητών, οι οποίοι εκπαιδεύονται στη συλλογή και επεξεργασία γλωσσικών πόρων, τους οποίους εν συνεχεία είναι δυνατόν να παρουσιάσουν σε συνέδρια. Επίσης, από το 2010 έως και το 2017 διενεργούσε τις αναλύσεις των ερωτηματολογίων αξιολόγησης διδασκόντων.

Λειτουργεί καθημερινά 10.00 έως 14.00 και υποστηρίζεται από το μέλος Ε.Ε.Π. κ. Λυδία Μίτιτς και το μέλος Ε.ΔΙ.Π. κ. Σπύρο Κιοσσέ, που είναι ενταγμένοι στο Εργαστήριο, τους

υποψήφιους διδάκτορες Γλωσσολογίας, εξωτερικούς συνεργάτες ερευνητικών έργων, καθώς και εθελοντές προπτυχιακούς φοιτητές.

Στον χώρο του εργαστηρίου υπάρχουν τέσσερις Ηλεκτρονικοί Υπολογιστές συνδεδεμένοι στο διαδίκτυο που μπορούν να χρησιμοποιηθούν από τους φοιτητές για εκπόνηση εργασιών, αναζήτηση πληροφοριών από το διαδίκτυο κ.λπ. Επίσης, λειτουργεί δανειστική βιβλιοθήκη γλωσσολογικών βιβλίων και βιβλίων σχετικών με την Ειδική Αγωγή που διαθέτει περίπου 3500 τίτλους, οι οποίοι έχουν αγοραστεί από ερευνητικά προγράμματα.

Net Media Lab

Διευθυντής: Δρ. Αθανάσιος Δρίγκας

Ιστοσελίδα: <http://imm.iit.demokritos.gr/>

Το Net Media Lab ξεκίνησε άτυπα την λειτουργία του στις αρχές της δεκαετίας του 1990 στο πλαίσιο του υπολογιστικού κέντρου του Ε.Κ.Ε.Φ.Ε. «Δ» και του Δικτύου «Αριάδνη» και στην συνέχεια το 1996 εντάχθηκε στα Εργαστήρια Παροχής Υπηρεσιών της Γ.Γ.Ε.Τ. Σήμερα μετά από 20 χρόνια λειτουργίας το εργαστήριο υπάγεται (από το 2006) στο Ινστιτούτο Πληροφορικής & Τηλεπικοινωνιών του Ε.Κ.Ε.Φ.Ε. «Δ» σαν Εργαστήριο Τηλεπικοινωνιών - Net Media Lab.

Το εργαστήριο με την πολυετή εμπειρία που διαθέτει μπορεί και παρέχει ολοκληρωμένες λύσεις πληροφορικής και τηλεπικοινωνιών τόσο σε φορείς του δημόσιου τομέα όσο και σε φορείς του ιδιωτικού τομέα. Ο κεντρικός άξονας δραστηριοτήτων του είναι η ανάπτυξη ηλεκτρονικών εφαρμογών με βασική θεματική ενότητα τις ηλεκτρονικές υπηρεσίες (e-services) και η ενσωμάτωσή τους στη δημόσια ζωή για την εξυπηρέτηση και πληροφόρηση των πολιτών. Πιο συγκεκριμένα ηλεκτρονικές υπηρεσίες στο χώρο:

- της Εκπαίδευσης, της Έρευνας & της Επιστήμης
- της Διακυβέρνησης και της υποστήριξης Δημόσιων Φορέων
- της Υγείας, της Ψυχολογίας & της υποστήριξης των Α.Μ.Ε.Α.
- της Επιχειρηματικότητας & του Εμπορίου
- του Τουρισμού, του Περιβάλλοντος και της Οικολογίας
- του Πολιτισμού, της Τέχνης & της Λογοτεχνίας

Το εργαστήριο βρίσκεται στο ισόγειο του Ινστιτούτου Πληροφορικής & Τηλεπικοινωνιών του Ε.Κ.Ε.Φ.Ε. «Δ» και διαθέτει γραφεία εργασίας συνεργατών, αίθουσα Data Center και αίθουσα συνεδριάσεων και τηλεδιασκέψεων. Πέραν του βασικού ηλεκτρονικού εξοπλισμού (PC, Laptop, Printers, etc.) το εργαστήριο διαθέτει:

- Δορυφορική Υποδομή (Κεντρικός Σταθερός Σταθμός & Κινητός Δορυφορικός Σταθμός)
- Υποδομή Ασύρματης Διαδικτύωσης (Wi-Fi, 802.11a, 802.11n & Laser Bridges, Access Points, etc.)

- In house τεχνολογίες: AI & neural nets (data mining, evaluation methods), security & telecom patents, e-services platforms...
- Φάρμα Εξυπηρετητών για:
  - o Φωνητική Πύλη (IVR & Speech Servers, Call Managers)
  - o Φιλοξενία Ιστοσελίδων
  - o Διαχείριση Ασύρματου Δικτύου
  - o Διαχείριση Εγγράφων
  - o Διαχείριση Τηλεφωνικού Κέντρου

Το εργαστήριο μπορεί να προσφέρει υπηρεσίες έρευνας και ανάπτυξης (R&D):

1. Μελετητή με βασικό άξονα την βελτιστοποίηση των επιχειρηματικών διαδικασιών με την χρήση σύγχρονων τεχνικών και εργαλείων Τ.Π.Ε.
2. Τεχνικού συμβούλου πληροφορικής & τηλεπικοινωνιών αναλαμβάνοντας το σχεδιασμό, την υλοποίηση και τη διαχείριση έργων ΤΠΕ (πχ e-services).
3. Σχεδιασμού, υλοποίησης και φιλοξενίας Ιστοσελίδων & Ηλεκτρονικών Εφαρμογών (e-services).
4. Ηλεκτρονικών Δορυφορικών εφαρμογών.
5. Φιλοξενίας Φωνητικών Πυλών (Voice Portals).

ΠΑΡΟΧΕΣ ΚΑΙ ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ ΠΡΟΣ ΤΟΥΣ ΦΟΙΤΗΤΕΣ

Οι φοιτητές του Δ.Π.Μ.Σ. δικαιούνται σίτιση καθώς και να αιτηθούν στέγαση (η αίτησή τους θα αξιολογηθεί).

Παράλληλα μπορούν να επωφεληθούν από δομές και υπηρεσίες του Δ.Π.Θ. όπως οι εξής: (Παντώντας σε καθεμία από τις υπηρεσίες που αναφέρονται στη λίστα, μπορείτε να μεταβείτε στον εκάστοτε ιστότοπο)

1. [Δομή Συμβουλευτικής και Προσβασιμότητας](#)
2. [Philologus](#) (φιλολογική επιμέλεια κειμένων)
3. [Συνήγορος του Φοιτητή](#)
4. [Δομή Απασχόλησης & Σταδιοδρομίας](#)

ΧΡΗΣΙΜΕΣ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΕΣ

Στον ιστότοπο του Δ.Π.Μ.Σ. (<http://specialedu.iit.demokritos.gr/>) είναι αναρτημένες όλες οι επιπλέον πληροφορίες που χρειάζονται οι φοιτητές για την διεξαγωγή των σπουδών τους μέσα από επτά βασικές καρτέλες:

1. **ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ**, όπου υπάρχει διαθέσιμο το ωρολόγιο πρόγραμμα μαθημάτων.
2. **ΦΟΙΤΗΤΙΚΑ**, όπου αναρτώνται:
  - i) Η προκήρυξη εισαγωγής νέων φοιτητών στο πρόγραμμα
  - ii) Τα περιγράμματα των μαθημάτων με αναλυτικές πληροφορίες για το κάθε μάθημα.
  - iii) Χρήσιμες πληροφορίες για την Πρακτική Άσκηση των φοιτητών.
  - iv) Η αίτηση που μπορούν να αποστείλουν οι φοιτητές στη Γραμματεία για έκδοση βεβαιώσεων κ.λπ.
  - v) Τα μαθησιακά αποτελέσματα του Δ.Π.Μ.Σ.
3. **ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑ**, όπου είναι αναρτημένα:
  - i) Συχνές ερωτήσεις και απαντήσεις σχετικά με τη λειτουργία του Προγράμματος.
  - ii) Ο εσωτερικός κανονισμός λειτουργίας του Προγράμματος, όπως δημοσιεύτηκε στο Φ.Ε.Κ. με αρ. 2379/Β/21-6-2018.
  - iii) Οι νόμοι-πλαίσιο που αφορούν τη λειτουργία του Προγράμματος.
  - iv) Χρήσιμες πληροφορίες για τη Γραμματεία και τη Διοικητική οργάνωση του Δ.Π.Μ.Σ.
  - v) Χρήσιμες πληροφορίες για την επιλογή των υποψήφιων φοιτητών του Δ.Π.Μ.Σ.
4. **ΜΕΤΑΠΤΥΧΙΑΚΕΣ ΕΡΓΑΣΙΕΣ**, όπου είναι αναρτημένα:
  - i) Το αρχείο μεταπτυχιακών εργασιών που εκπονήθηκαν ως τώρα.
  - ii) Το πρότυπο αίτησης για τη δήλωση του θέματος της διπλωματικής σας εργασίας.
  - iii) Ο Οδηγός εκπόνησης της διπλωματικής εργασίας.
  - iv) Το πρότυπο της διπλωματικής εργασίας, πάνω στο οποίο πρέπει να συντάσσονται όλες οι διπλωματικές εργασίες.
  - v) Τα θεματικά πεδία εκπόνησης διπλωματικής εργασίας ανά διδάσκοντα.

5. **ΑΝΑΚΟΙΝΩΣΕΙΣ**, όπου κοινοποιούνται στους φοιτητές όλες οι απαραίτητες ανακοινώσεις σχετικά με το Δ.Π.Μ.Σ.
6. **ΔΙΑΚΡΙΣΕΙΣ**, όπου αναφέρονται οι διακρίσεις που έχουν λάβει οι δύο συνεργαζόμενοι φορείς στο πλαίσιο λειτουργίας του Δ.Π.Μ.Σ.
7. **ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑ**, όπου υπάρχουν διαθέσιμα όλα τα απαραίτητα στοιχεία επικοινωνίας με τις δύο Γραμματείες του Προγράμματος.

Χρήσιμοι Σύνδεσμοι

Πλατφόρμα ασύγχρονης τηλεκπαίδευσης Δ.Π.Θ.

<https://eclass.duth.gr/>

Πλατφόρμα σύγχρονης τηλεκπαίδευσης Δ.Π.Θ.

<https://synergia.edu.duth.gr/>

Ηλεκτρονική Γραμματεία Δ.Π.Θ.:

<https://unistudent.duth.gr>

Ηλεκτρονικό Ταχυδρομείο

<https://webmail.duth.gr/>

Υπηρεσία απόκτησης Ακαδημαϊκής Ταυτότητας

<https://academicid.minedu.gov.gr/>

ΔΗΜΟΚΡΙΤΕΙΟ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΘΡΑΚΗΣ
ΣΧΟΛΗ ΚΛΑΣΙΚΩΝ ΚΑΙ ΑΝΘΡΩΠΙΣΤΙΚΩΝ ΣΠΟΥΔΩΝ
ΤΜΗΜΑ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΦΙΛΟΛΟΓΙΑΣ
ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟΥΠΟΛΗ
69100 Κομοτηνή
Τηλ.: 2531039961
e-mail: specialedu@helit.duth.gr

ΕΘΝΙΚΟ ΚΕΝΤΡΟ ΕΡΕΥΝΑΣ ΦΥΣΙΚΩΝ ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ
«ΔΗΜΟΚΡΙΤΟΣ»
ΙΝΣΤΙΤΟΥΤΟ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΚΗΣ ΚΑΙ ΤΗΛΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ
Net Media Lab
Τέρμα Πατριάρχου Γρηγορίου Ε΄ & Νεαπόλεως 27
Τ.Θ. 60037, Τ.Κ. 15341, Αγία Παρασκευή Αττικής
Τηλ.: 210-6503448, 210-6503458
e-mail: specialedu@iit.demokritos.gr